

YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığından:**İSLAM KONFERANSI TEŞKİLATI ÜYESİ DEVLETLER ARASINDA TERCİHLİ
TİCARET SİSTEMİ (TPS-OIC) MENŞE KURALLARI ANLAŞMASI
ÇERÇEVESİNDEKİ TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ
MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK****BİRİNCİ BÖLÜM****Başlangıç Hükümleri****Amaç**

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; 28/11/1991 tarihli ve 91/2470 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi Çerçeve Anlaşması ile 2/5/2008 tarihli ve 2008/13638 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi Kurulmasına ilişkin Tercihli Tarife Düzenlemesi Protokolü kapsamında tercihli tavizlerden yararlanacak eşyanın menşeiini tespit etmek üzere 2/11/2009 tarihli ve 2009/15533 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi (TPS-OIC) Menşe Kuralları Anlaşmasının uygulanmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi (TPS-OIC) Menşe Kuralları Anlaşmasının uygulanmasına dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 448 inci maddesi ile 2/11/2009 tarihli ve 2009/15533 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi (TPS-OIC) Menşe Kuralları Anlaşmasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Anlaşma: 2/11/2009 tarihli ve 2009/15533 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi (TPS-OIC) Menşe Kuralları Anlaşmasını,

b) Armonize Sistem: 10/11/1988 tarihli ve 3501 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan Uyumu Sağlanmış (Armonize) Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşmede belirtilen şekilde ve Sözleşmenin ekinde yer alan pozisyonları, alt pozisyonları ve bunlara ait sayısal kodları, Bölüm, Fasıl ve Alt Pozisyon Notlarını ve Armonize Sistemin yorumu ile ilgili Genel Kuralları kapsayan Nomanklatürü,

c) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

ç) Çerçeve Anlaşma: 28/11/1991 tarihli ve 91/2470 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi Çerçeve Anlaşmasını,

d) Elektronik sistem: Menşe ispat ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair altyapıyı,

e) En az gelişmiş ülkeler kategorisinde yer alan Taraf Ülkeler: 7 ve 8 inci maddelerin uygulanmasında bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla en az gelişmiş ülkeler kategorisinde yer alan Taraf Ülke ibaresi Bangladeş Halk Cumhuriyeti'ni,

f) Eşya: Hem girdileri hem de ürünleri,

g) Fabrika çıkış fiyatı: Ürün için Taraf Ülkelerden birinde, nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibarıyla ödenen, kullanılan bütün girdi kıymetlerinin dahil edilmiş olduğu, elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenmiş veya ödenecek yurt içi vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,

ğ) Fasıllar, pozisyonlar ve alt pozisyonlar: Armonize Sistem veya AS olarak geçen, Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemini oluşturan Nomanklatürde kullanılan fasıllar, pozisyonlar (dört haneli kodlar) ve alt pozisyonları (altı haneli kodlar),

h) Girdi: Ürünün imalatında kullanılan herhangi bir madde, hammadde, parça veya aksam ve benzerlerini,

ı) Girdilerin kıymeti: Kullanılan menşeli olmayan girdilerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymetini veya bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde Taraf Ülkelerden birinde girdiler için ödenen tespiti

mümkün ilk fiyatı,

i) Gümrük kıymeti: İthalat ülkesine ihraç amaçlı satışlarda diğer tahsil edilebilir vergiler ve ödenen miktarlar da dâhil olmak üzere eşya için gerçekte ödenen veya ödenebilir ücret olan ithal eşyasının satış bedelini; eşyanın satış bedeline göre belirlenmediği hallerde;

- 1) Aynı eşyanın satış bedelini,
- 2) Benzer eşyanın satış bedelini,
- 3) İndirgenmiş kıymet yöntemini,
- 4) Hesaplanmış kıymet yöntemini,
- 5) Geri dönüş yöntemi kullanılarak belirlenen bedeli,

j) İmalat: Montaj veya özel işlemler de dâhil olmak üzere sanayi ve tarım ürünleri üzerinde her türlü işçilik veya işlemi,

k) Katma değer: Fabrika çıkış fiyatından, eşyaya dâhil edilen diğer Taraf Ülkeler menşeli her bir girdinin gümrük kıymetinin ya da bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde diğer Taraf Ülkelerde girdiler için ödendiği doğrulanabilir ilk fiyatın çıkarılması ile bulunan değeri,

l) Menşe İspat Belgesi: Eşyanın Anlaşma kapsamında menşeli olduğunu ispat etmek üzere düzenlenen ve bir örneği Ek-1’de yer alan TPS-OIC Menşe İspat Belgesini,

m) Menşeli girdilerin kıymeti: (ı) bendinde tanımlandığı şekilde, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanan bu tür girdilerin kıymetini,

n) Protokol: 2/5/2008 tarihli ve 2008/13638 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi Kurulmasına ilişkin Tercihli Tarife Düzenlemesi Protokolünü,

o) Sevkiyat: Bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,

ö) Sınıflandırılma: Ürün veya girdilerin belirli bir fasıl, pozisyon ve alt pozisyon altında sınıflandırılmasını,

p) Taraf Ülkeler: Anlaşmayı onaylamış ülkelerden biri olarak;

- 1) Türkiye Cumhuriyeti,
- 2) Bahreyn Krallığı,
- 3) Bangladeş Halk Cumhuriyeti,
- 4) Birleşik Arap Emirlikleri,
- 5) Fas Krallığı,
- 6) İran İslam Cumhuriyeti,
- 7) Katar Devleti,
- 8) Kuveyt Devleti,
- 9) Malezya,
- 10) Pakistan İslam Cumhuriyeti,
- 11) Suudi Arabistan Krallığı,
- 12) Umman Sultanlığı,
- 13) Ürdün Haşimi Krallığı’nı,

r) Ülkeler: Karasularını da içerecek şekilde Taraf Ülkeler topraklarını,

s) Ürün: Bilahare başka bir imalat işleminde girdi olarak kullanılması söz konusu olsa bile imal edilmiş ürünü,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Koşulları

Menşeli ürünler

MADDE 5- (1) Protokole tâbi olarak tercihli ticaret düzenlemeleri kapsamında yer alan, bir Taraf Ülkeden diğer Taraf Ülkeye ihraç edilen aşağıda belirtilen ürünler, Taraf Ülkelerden biri menşeli kabul edilir:

a) 6 ncı maddede belirtildiği şekilde, tamamen ihracatçı Taraf Ülkede üretilen veya elde edilen ürünler.

b) 7 nci maddede belirtildiği şekilde, ilgili Taraf Ülkede yeterli işçilik veya işlemden geçirilmiş olmaları kaydıyla, söz konusu Taraf Ülkede tamamen elde edilmemiş girdiler ihtiva ederek o Taraf Ülkede elde edilen ürünler.

Tamamen üretilmiş veya elde edilmiş ürünler

MADDE 6- (1) Aşağıdaki ürünler tamamen ihracatçı Taraf Ülkede üretilmiş veya elde edilmiş kabul edilirler:

a) Taraf Ülkenin kendi topraklarından, sularından veya deniz yatağından çıkartılan işlenmemiş ürünler veya madencilik ürünleri.

b) Ormancılık ürünleri dâhil Taraf Ülkede hasat edilen, toplanan veya harmanlanan bitkisel ürünler.

- c) Taraf Ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar.
- ç) Taraf Ülkede doğmuş ve/veya yetiştirilmiş hayvanlardan elde edilen ürünler.
- d) Taraf Ülkede avcılık, balıkçılık veya su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetlerinden elde edilen ürünler.
- e) Taraf Ülkelerin karasuları dışındaki denizlerden kendi gemileri ile elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer deniz ürünleri.

f) Münhasıran (d) ve (e) bentlerinde belirtilen ürünlerden kendi fabrika gemilerinin bordalarında işlenen ve/veya üretilen ürünler.

- g) Yalnızca hammaddelerin geri kazanılmasına müsait o ülkede toplanan kullanılmış girdiler.
 - ğ) Taraf Ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar.
 - h) Münhasıran (a) ile (ğ) bentlerinde tanımlanan ürünlerden üretilen eşya.
- (2) Birinci fıkranın (e) ve (f) bentlerinde belirtilen kendi gemileri veya kendi fabrika gemileri terimi sadece aşağıda belirtilen gemi ve fabrika gemileri için uygulanır:

- a) Taraf Ülkelerden birinde kayıtlı veya tescilli olanlar veya
- b) Taraf Ülkelerden birinin bayrağı altında seyredenler veya
- c) En az yüzde 60'ı bir Taraf Ülke vatandaşlarına ait olanlar veya en az yüzde 75'i Taraf Ülkelerin vatandaşlarına ait olanlar veya yönetim merkezi bu Taraf Ülkelerden birinde bulunan, müdür veya müdürleri, yönetim kurulu veya denetleme kurulu başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğunun bir Taraf Ülke vatandaşı olan ve ilave olarak, ortaklık veya limited şirket durumunda, sermayesinin en az yarısı bu Taraf Ülkelere veya bu Taraf Ülkelerin kamu kuruluşları ya da vatandaşlarına ait olanlar.

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

MADDE 7- (1) Bir Taraf Ülkede elde edilen ürünler, imalatlarında kullanılan menşeli olmayan girdilerin kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 60'ını aşmaması kaydıyla, 5 inci madde hükümleri kapsamında, yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilir.

(2) En az gelişmiş ülkeler kategorisinde yer alan Taraf Ülkeler, bu Yönetmeliğin uygulanmaya başlandığı tarihten itibaren beş yıl boyunca ürünlerin imalatında yüzde 70 oranında menşeli olmayan girdi kullandığı takdirde, nihai ürün yeterli işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilir.

Menşe kümülasyonu

MADDE 8- (1) 5 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, diğer Taraf Ülkeler menşeli girdiler bir Taraf Ülkede elde edilmiş ürün içine dahil edildikleri takdirde;

- a) O Taraf Ülkede gerçekleştirilen işçilik veya işlemin, 9 uncu maddede belirtilen işçilik ve işlemlerin ötesinde olması,
- b) O Taraf Ülke menşeli girdiler toplamının, ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 40'ından az olmaması,
- c) En az gelişmiş ülkeler kategorisinde yer alan bir Taraf Ülke menşeli içeriğin toplamının ise, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık süre boyunca, ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 30'undan az olmaması kaydıyla,
- o Taraf Ülke menşeli kabul edilir.

(2) Taraf Ülkede gerçekleştirilen işçilik veya işlem, 9 uncu maddede belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise yalnızca o Taraf Ülkede eklenen katma değer, imalatla kullanılan diğer Taraf Ülkeler menşeli girdilerin kıymetini geçmesi halinde, elde edilen ürün o Taraf Ülke menşeli olarak kabul edilir. Eğer bu gerçekleşmez ise elde edilen ürün, söz konusu Taraf Ülkedeki imalat işlemlerinde kullanılan kıymeti en yüksek girdiye sahip ülke menşeli olarak kabul edilir.

(3) Taraf Ülkelerden herhangi biri menşeli olup bir Taraf Ülkede hiçbir işçilik ve işleme tabi tutulmamış ürünler, Taraf Ülkelerden birine ihraç edilmeleri halinde menşesini korur.

Yetersiz işçilik veya işlemler

MADDE 9- (1) 7 nci ve 8 inci maddelerde belirtilen koşulların yerine getirilmiş olup olmadığına bakılmaksızın aşağıda belirtilen işlemlerin menşeli ürün statüsü vermede yetersiz işçilik veya işlem oldukları kabul edilir:

- a) Paketleme.
- b) Basit karıştırma (Basit karıştırma kimyasal reaksiyonu kapsamaz).
- c) Basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri.
- ç) Etiketleme, ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri, parçalara ayırma.
- d) Parçalara bölme.
- e) Ayırma veya kalibrasyon.
- f) İşaretleme.
- g) Setler oluşturma.
- ğ) Özel tasarım makineler veya alet veya teçhizat kullanımı ve konuyla ilgili eğitim gerektirmeyen faaliyetleri kapsayacak şekilde basit montaj.

h) Nakliyat ve depolama süresince ürünlerin iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler.

ı) Ambalaj ayırma ve birleştirme.

i) Yıkama; temizleme; toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma.

j) Dokuma kumaşları ütöleme veya presleme.

k) Basit boyama ve cilalama işlemleri, tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam ağartma, parlatma ve perdahlama.

l) Şeker renklendirme veya şeker topraklarını biçimlendirme işlemleri.

m) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, zarlarını ayıklama, çekirdeklerini çıkarma.

n) Keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme.

o) Eleme, kalburdan geçirme, ayırma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme (girdilerden setler oluşturma dâhil), hayvan kesimi.

(2) Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin birinci fıkra hükümleri çerçevesinde yetersiz kabul edilip edilmeyeceğine karar verilirken bir Taraf Ülkede gerçekleştirilen işlemlerin tümü bir arada değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam, Setler ve Etkisiz Unsurlar

Nitelendirme birimi

MADDE 10- (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması amacıyla nitelendirme birimi, Armonize Sistem Nomanklatürünü kullanarak sınıflandırma yapılırken temel birim olarak kabul edilen belirli bir üründür. Buna göre;

a) Muhtelif girdilerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, Armonize Sistemde tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürünün tümü, nitelendirme birimini oluşturur.

b) Bir sevkiyat, Armonize Sistemde aynı pozisyon içinde sınıflandırılan belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa her bir ürün, bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilir.

(2) Armonize Sistemin 5 inci Genel Yorum Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dâhil ediliyorsa menşe tespiti açısından da dâhil edilir.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 11- (1) Bir cihaz, makine, alet veya aracın parçası beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki ve fiyata dâhil edilmiş bulunan ve bu nedenle ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam; söz konusu cihaz, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

Setler

MADDE 12- (1) Armonize Sistemin 3 üncü Genel Kuralında tanımlanan setler, kendisini meydana getiren tüm ürünler, menşeli ürün ise o ülke menşeli olarak addedilir. Ancak bir set, menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden müteşekkil ise 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine uygun olarak set, bir bütün olarak menşeli kabul edilir.

Etkisiz unsurlar

MADDE 13- (1) Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için imalatında kullanılabilecek;

a) Enerji ve yakıt,

b) Tesis ve teçhizat,

c) Makine ve aletler,

ç) Ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşyaların, menşesini belirlemeye gerek bulunmamaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ülkesel Gereklilikler

Doğrudan nakliyat

MADDE 14- (1) Protokol kapsamında sağlanan tercihli muamele, sadece bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirmiş, Taraf Ülkeler arasında doğrudan nakledilen ürünler için uygulanır.

(2) Üçüncü ülkelerde aktarma yapıp yapılmadığına veya geçici olarak depolanıp depolanmadığına bakılmaksızın, aracı niteliğindeki bir veya daha fazla üçüncü ülke üzerinden transit edilen ürünler;

a) Bu transit geçişin, coğrafi nedenlerle veya münhasıran nakil koşullarının değerlendirilmesi suretiyle haklı görülmesi,

b) Ürünlerin söz konusu ülkelerde ticaret veya tüketime konu olmamaları,

c) Ürünlerin yükleme, boşaltma veya iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların dışında herhangi bir işleme tabi tutulmamaları,

halinde ihracatçı Taraf Ülkeden doğrudan nakledilmiş sayılırlar.

(3) İkinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan hükümlerin yerine getirildiğinin, ithalatçı ülkenin gümrük yetkililerine ispatı, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı yoluyla yapılır:

- a) Ürünün, ihracatçı ülkeden transit ülkesi aracılığıyla geçişini kapsayan konşimento veya tek taşıma belgesi.
- b) (a) bendinde belirtilen belgelerin temin edilememesi halinde herhangi bir nevide ikame kanıtlayıcı belgeler.

Sergiler

MADDE 15- (1) Taraf Ülkelerin birinden bir başka ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergi sonrasında diğer Taraf Ülkeye ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, yetkili idarelerin;

a) Bir ihracatçının bu ürünleri bir Taraf Ülkeden serginin yapıldığı ülkeye nakletmesi ve orada sergilemesi,

b) Ürünlerin aynı ihracatçı tarafından diğer Taraf Ülkedeki bir kimseye satıldığı veya tasarrufuna verildiği,

c) Ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildiği durumunu koruyarak sevk edildiği,

ç) Ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmadığı,

hususlarında tatmin edilmesi kaydıyla ithallerinde Protokol hükümlerinden yararlanır.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenen veya hazırlanan Menşe İspat Belgesi, normal usullere uygun olarak ithalatçı ülke gümrük yetkililerine ibraz edilir. Bu belge üzerinde serginin adı ve adresi belirtilir. Gerekliği takdirde ürünlerin durumu ve sergilenmelerine ilişkin koşullar hakkında ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

(3) Özel amaçla yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda düzenlenmemiş olan, süresi zarfında eşyanın gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösterilere birinci fıkra hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Menşenin İspatı, Menşe İspat Belgesinin Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri

Menşe İspat Belgesi

MADDE 16- (1) Taraf Ülkelerden biri menşeli ürünler, ithal edilmeleri esnasında bir örneği Ek-1'de yer alan Menşe İspat Belgesinin ibrazı üzerine Protokolden yararlanır.

Menşe İspat Belgesinin şekli, basımı ve dağıtılması

MADDE 17- (1) Menşe İspat Belgesi ve Başvuru Formu, Ek-1'de yer alan basım talimatına ve örneğe uygun olarak ve seri numaraları verilerek Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlarca bastırılır ve ihtiyaca göre dağıtılır.

(2) Menşe İspat Belgesi yalnızca ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi tarafından, Menşe İspat Belgesi ve Başvuru Formunun bu Yönetmeliğe uygun olarak doldurulması suretiyle düzenlenir.

Menşe İspat Belgesi düzenlenme işlemleri

MADDE 18- (1) Menşe İspat Belgesi ve Başvuru Formu, ihracatçılar veya yetkili kanuni temsilcileri tarafından, aşağıda yer alan hükümler çerçevesinde doldurulur:

a) Belgeler, Taraf Ülkelerin İngilizce dahil resmî dillerinden birinde ihracatçı ülkenin ulusal mevzuat hükümleri çerçevesinde doldurulur.

b) Belge üzerinde silinti ve birbiri üzerine yazılmış sözcük ve ilaveler bulunamaz; değişiklikler doğru olmayan kayıtların üzeri çizilerek gerekli düzeltmelerin eklenmesi suretiyle yapılır. Bu şekilde yapılan düzeltmelerin belgeyi düzenleyen kişi tarafından imzalanması ve gümrük idaresi tarafından tasdik edilmesi gerekir.

c) Menşe İspat Belgesinde bulunması zorunlu bilgilerin beyan edilmesi zorunludur. Bu alanlar ihracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri tarafından eksiksiz doldurulur. Belgelerde kayıtlı eşyanın, tanınmalarına olanak verecek kesinlikte ve ticari deyimleri ile hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkta cins, nevi, nitelik ve miktar olarak ayrıntılı bir biçimde beyan edilir.

ç) Eşyanın menşe ülkesi belgenin (3) numaralı kutusunda belirtilir.

d) Belgeler, ulusal uygulamadaki istisnalar çerçevesinde, elektronik sistem üzerinden veya elle doldurulabilir. Elle doldurulmaları halinde;

1) Mürekkepli kalem ve matbaa harfleri kullanılır. Eşyanın tanımı, Menşe İspat Belgesinin (7) numaralı kutusunda boş satır bırakılmaksızın yapılmalıdır. Eğer kutunun tamamı dolmaz ise tanımın son satırının altına bir yatay çizgi çekilerek boş alan çapraz bir çizgi ile kapatılır.

2) Belgelerde kayıtlı her bir maddeye sıra numarası verilir ve madde aralarında boşluk bırakılmaz. Son kaydın hemen altına sonradan bir ilave yapılmasını önlemek üzere yatay bir çizgi çekilerek kullanılmayan yerler çapraz bir çizgiyle iptal edilir.

İhracatçının ibraz yükümlülüğü

MADDE 19- (1) Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, bu belgeleri düzenleyecek gümrük idarelerinin ve/veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşların talep edebileceği, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden ilgili bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Belgelerin elektronik sistem üzerinden sunulması

MADDE 20- (1) İhracatçılar veya yetkili kanuni temsilcileri tarafından 18 inci madde hükümlerine uygun olarak doldurulan Menşe İspat Belgesi gümrük idareleri ve Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından onaylanmak üzere elektronik sistem üzerinden sunulur.

(2) Elektronik sistem üzerinde Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi için, beyanda bulunulan eşyanın menşenin tespitini teminen, eşyanın imalatında kullanılan menşeli olmayan girdilere uygulanan işlem ve işçiliğin, eşyanın imalatında kullanılan Taraf Ülke menşeli girdiler ve bu girdiler üzerinde gerçekleştirilen işlem ve işçilikleri gösteren tüm bilgi ve belgeler ile birlikte, ihracata ait diğer belgeler, gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlarca kontrol edilmesi için elektronik sisteme yüklenir. İlgili mevzuat uyarınca elektronik olarak düzenlenen ya da beyanda kullanılmak amacıyla elektronik ortama aktarılmış belgelerin ve talep edilmesi halinde asıllarının, Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşların doğrudan erişimine hazır halde tutulması zorunludur. Bu türde belge ve bilgiler, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununda öngörülen belge saklama sürelerine tabidir.

Menşe İspat Belgesinin gümrük idaresince incelenmesi, vize edilmesi ve kullanıma hazır hale getirilmesi

MADDE 21- (1) Gümrük idareleri veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar, başvuru formları ile Menşe İspat Belgesinin kurallara uygun olarak doldurulup doldurulmadığını kontrol edip belgede kayıtlı eşyanın 5 inci veya 8 inci madde hükümleri gereğince Türkiye menşeli olduğu veya sayıldığı hususunda, ihracata ait diğer evrakı da inceleyerek kesin bir kanaya vardıldıktan sonra gerekli işlemleri tamamlar.

(2) Birinci fıkra uyarınca gümrük idareleri;

a) Menşe İspat Belgesinin bu Yönetmelikteki şartlara uygun olup olmadığını, özellikle ürünün tanımı için ayrılmış bulunan boşluğun her türlü sahte ilaveler yapılması imkânını ortadan kaldıracak şekilde doldurulup doldurulmadığını,

b) İhraç konusu eşyanın cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla dolaşım belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını,

c) İhraç konusu eşyanın menşeli olduğunu veya sayıldığını,

ürün ve imalatında kullanılan girdilere ait diğer evrakın yanı sıra, nakliyeciler tarafından verilen kara, demiryolu, hava ve deniz taşımalarına ilişkin konşimento, manifesto, yük senetleri, fatura ve beyannameye eklenen diğer belgeleri ve gerektiğinde muhasebe kayıt ve defterlerini incelemek ve ihraç konusu eşyayı 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre muayene etmek suretiyle kontrol eder.

(3) Menşe İspat Belgesi, Protokol ile sağlanan tercihli ticarete yazılı delil olarak ancak gümrük idaresinin mührü veya kaşesi ile hüküm ifade ettiğinden, bu maddenin yedinci fıkrasında belirtildiği şekilde alınan dökümde, belgenin (11) numaralı vize kutusunda elektronik sistem tarafından basılan ve beyanı değerlendirerek belgeyi vize eden gümrük idaresinin adı, vize tarihi, gümrük mührü veya kaşesi yer alır.

(4) Menşe İspat Belgesinin gümrük vizesine ayrılmış (11) numaralı kutusunun doğru olarak ve noksansız doldurulması şarttır. Yanlış veya noksan yapılan vize işlemi belgeyi geçersiz kılar ve sonradan kontrol sebeplerinden birini teşkil eder.

(5) Menşe İspat Belgesinin vize edilmesini talep etme hakkı, bizzat ihracatçıya veya gümrük beyannamelerini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisine aittir. Yetkili olmayan kimseler tarafından yapılan vize talepleri gümrük idaresince reddedilir.

(6) Düzenlenen Menşe İspat Belgesi fiili ihraç gerçekleştiği veya kesinleştiği anda ihracatçıya verilmek üzere hazır bulundurulur.

(7) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcilerince, vize işleminin tamamlanmasından sonra elektronik sistem üzerinde yer alan bilgilerin 17 nci maddeye göre belirlenen şekil şartlarını taşıyan ve aynı maddede belirtilen şekilde temin edilen yeşil meneviş zeminli matbu Menşe İspat Belgesi üzerine yazıcı vasıtasıyla dökümü alınır.

(8) İhracatçılar veya yetkili kanuni temsilcileri, dökümü alınan Menşe İspat Belgesinin (10) numaralı kutusunu ve İhracatçı Beyanını yer ve tarih belirterek imzalar.

ALTINCI BÖLÜM**Menşe İspat Belgesinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi****Menşe İspat Belgesinin sonradan verilmesi**

MADDE 22- (1) 21 inci madde hükümlerine istisna olarak, Menşe İspat Belgesi; hata, istenmeyerek yapılan ihmal veya özel durumlar nedeniyle ihraç anında düzenlenmemiş olması veya belgenin düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğu hususunun gümrük idarelerine veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlara tatmin edici bir şekilde ispat edilmesi halinde, ürünün sevkiyat tarihinden itibaren altı ayı geçmemek kaydıyla sonradan düzenlenebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen durumlarda ihracatçı söz konusu eşya için ihraç sırasında Menşe İspat Belgesi verilmediğini veya Menşe İspat Belgesinin Taraf Ülke yetkili idarelerince teknik nedenlerle kabul edilmediğini sebepleri ile birlikte yazılı olarak beyan eder. İhracatçının elektronik sistem üzerinden yaptığı talep ilgili gümrük idareleri ve Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, ihracatçının talebinin tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde Menşe İspat Belgesi vize edilerek onaylanır.

(3) İhracattan sonra verilen Menşe İspat Belgesinin (6) numaralı "Gözlemler" başlıklı kutusuna, belgenin sonradan verildiğini belirtmek üzere İngilizce "ISSUED RETROSPECTIVELY" ifadesi veya bu ifadenin Taraf Ülkelerin resmi dillerindeki uyarlaması yazılır.

İkinci nüsha Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi

MADDE 23- (1) Menşe İspat Belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı veya gümrük beyannamelerini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi elektronik sistem üzerinden, ilk belgeyi düzenleyen gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşun belgenin ikinci nüshasını onaylamasını talep edebilir.

(2) Gümrük idareleri veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar, kendilerinde bulunan ve ihraç işlemi yapılmış olan eşyaya ait belgelere ve ilk belgeye uygun olarak düzenlendiğini tespit ettikten sonra, ikinci nüsha Menşe İspat Belgesini onaylar.

(3) İkinci nüsha belgenin (11) numaralı gümrük vizesi kutusuna vize tarihi olarak hüküm ifade etmek üzere, ilk menşe ispat belgesinin onay tarihi ve seri numarası yazılır.

(4) İkinci nüsha olarak düzenlenen belgenin (6) numaralı "Gözlemler" başlıklı kutusuna, belgenin ikinci nüsha olduğunu belirtmek üzere İngilizce "DUPLICATE" ifadesi veya bu ifadenin Taraf Ülkeler resmi dillerindeki uyarlaması yazılır.

Menşe İspat Belgesinin değiştirilmesi

MADDE 24- (1) Menşeli ürünler gümrük idaresinin kontrolü altında iken ürünün tamamının veya bir bölümünün Türkiye içinde başka bir yere gönderilmesi gerektiği durumda, gönderilecek kısım için asıl belge yerine geçmek üzere bir veya birden çok müfrez Menşe İspat Belgesi düzenlenir ve durum, esas Menşe İspat Belgesi üzerine kayıt düşülür.

a) Müfrez Menşe İspat Belgesi düzenlenme talebi eşyayı kontrol altında bulunduran gümrük idaresine yazılı olarak yapılır. İlgili idare tarafından gerekli her türlü inceleme yapılarak bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması halinde talep yerine getirilir.

b) Düzenlenen müfrez belge Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında Menşe İspat Belgesi olarak kabul edilir.

c) Esas Menşe İspat Belgesinin tarih ve seri numarası müfrez belgenin veya belgelerin (6) numaralı "Gözlemler" kutusuna yazılır, aslına ve tüm nüshalarına "MÜFREZ BELGEDİR" kaşesi basılır.

(2) Bir Taraf Ülkenin gümrük idaresinin kontrolü altında bulunan gümrük antrepolarına ithal edilen veya konulan Taraf Ülkelerden biri menşeli ürünlerin tamamının veya bir kısmının diğer bir Taraf Ülkeye gönderilmesi halinde, ürünleri kontrolü altında tutan gümrük idareleri veya yetkili idarelerince yeni bir Menşe İspat Belgesi düzenlenir. Bu durumda menşe ülkesi Menşe İspat Belgesinin (3) numaralı kutusuna dercedilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

İbraz

Menşe İspat Belgelerinin geçerliliği

MADDE 25- (1) Menşe İspat Belgesi, ihracatçı ülkedeki vize tarihinden itibaren altı ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin yetkili idarelerine ibraz edilmesi gerekir.

(2) İthalatçı ülkenin yetkili idarelerine ibraz edilecek Menşe İspat Belgeleri, ithalatçı gümrük idaresine birinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden sonra sunulması halinde, gecikmenin olağan dışı koşullardan kaynaklanması durumunda, uygulanan tercihl muamele çerçevesinde kabul edilebilir.

(3) Diğer geç ibraz hallerinde, ithalatçı ülkenin yetkili idaresi, eşyanın belirtilen son tarihten önce gümrüğe sunulmuş olması kaydıyla menşe ispat belgelerini kabul edebilir.

(4) Menşe İspat Belgelerinin ibraz süresinden sonra tercihl muameleden yararlanması için bu sürenin bitiminden önce eşyanın gümrüğe gelmiş ve yine bu süreden önce ithalatçı veya gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yazılı olarak ilgili gümrüğe başvurulmuş olması gerekir.

(5) İlgili gümrük idaresi durumu bağlı olduğu bölge müdürlüğüne intikal ettirir. İlgili bölge müdürlüğü konuyu inceleyerek mücbir sebep ve olağanüstü hal mevcudiyetine kanaat getirir ve ek süre istemine ilişkin

gerekçeleri haklı bulur ise belgelerin süresini en çok bir ay uzatabilir.

Menşe İspat Belgesinin ibrazı

MADDE 26- (1) Menşe İspat Belgesi, gümrük mevzuatı ve ilgili mevzuat gereğince ithalatçı ülkenin yetkili idarelerine ibraz edilir. Söz konusu yetkili idare, Menşe İspat Belgesinin tercümesini talep edebilir. Ayrıca idare beyannameye ek olarak ithalatçıdan, eşyanın Protokolün koşullarına uygunluğunu gösteren yazılı bilgi ve belgeleri talep edebilir.

(2) Eşyanın tercihli rejiminden yararlanmasını teminen ibrazı gereken Menşe İspat Belgesinin, bu belgeyle ilgili eşyanın fiili ithalinden evvel veya fiili ithali sırasında ibraz edilememesi ve ilgili ithalatçı tarafından eşyanın bekletilmeden ithalinin istenilmesi durumunda, tercihli rejim uygulanmaz ve indirimsiz vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler kesin olarak tahsil edilir. Ancak bu kabil eşyanın fiili ithalini müteakip süreleri içerisinde, usulüne uygun Menşe İspat Belgesi işlemi yapan gümrük idaresine ibraz olduğu takdirde; ibraz olunan Menşe İspat Belgesinin ithal edilen eşyaya ait olduğunun gümrük beyannamesi ve ekleri belgelerle karşılaştırılarak anlaşılması ve belgenin geçerlilik süresinin geçirilmemiş olduğunun tespiti kaydıyla tercihli vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları ile tercihsiz vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki fark mükelleflerine iade edilir.

(3) İbraz edilen Menşe İspat Belgesinde Protokol kapsamında tercihli taviz tanınmayan eşyanın da belirtilmiş olması halinde tercihli muamele yalnızca belgede yer verilen, Protokol kapsamında tercihli taviz tanınan eşyaya uygulanır.

Parçalar halinde ithalat

MADDE 27- (1) İthalatçının talebi üzerine ve Bakanlıkça belirlenen şartlara binaen, Armonize Sistemin 2(a) Genel Kuralı anlamındaki birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve Armonize Sistemin XVI ncı ve XVII nci bölümlerinde ya da 7308 ve 9406 no.lu pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir Menşe İspat Belgesi, ilk parçanın ithalatı esnasında gümrük idaresine verilir.

Destekleyici belgeler

MADDE 28- (1) Aşağıda sayılan belgeler, bir Menşe İspat Belgesi kapsamındaki ürünlerin Türkiye menşeli olduğunu ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarını yerine getirdiği hususlarını desteklemek amacıyla, 19 uncu maddede belirtilen belgeler arasındadır:

a) İhracatçı veya tedarikçi tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri doğrudan kanıtlayıcı nitelikte, örneğin ihracatçı veya tedarikçinin hesaplarında veya iç muhasebe kayıtlarında yer alan bilgi ve belgeler.

b) Türkiye’de düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatla kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik eden, ulusal mevzuat uyarınca kullanılan belgeler.

c) Türkiye’de düzenlenmiş veya hazırlanmış, girdiler üzerinde Türkiye’de yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, ulusal mevzuat uyarınca kullanılan belgeler.

ç) Kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik etmek üzere, Taraf Ülkelerden birinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş olan Menşe İspat Belgesi.

Menşe İspat Belgeleri ile destekleyici belgelerin muhafazası

MADDE 29- (1) Yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere;

a) Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, 19 uncu maddede belirtilen belgeleri,

b) Menşe İspat Belgesini onaylayan gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar ihracatçı tarafından kendilerine sunulan tüm vesaiiki,

c) İthalatçı ülkenin yetkili idareleri, kendilerine ibraz edilen Menşe İspat Belgesini, en az üç yıl muhafaza eder.

Farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 30- (1) Menşe İspat Belgesindeki beyanlar ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğinin kesin olarak ortaya konması kaydıyla, söz konusu Menşe İspat Belgelerinin geçerliliğini kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

(2) Menşe İspat Belgesi üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, yazım hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yetkili İdareler Arasında İşbirliği

Mühür ve adreslerin iletilmesi

MADDE 31- (1) Taraf Ülkelerin yetkili idareleri, kendi idarelerinde Menşe İspat Belgelerini vize ederken kullandıkları mühürlerin örnek baskılarını ve Menşe İspat Belgesinin kontrolünden sorumlu yetkili idarelerinin adreslerini birbirlerine iletir. Bu bilgilerdeki değişiklikler, diğer Tarafın yetkili idarelerine, değişikliğin hangi tarih itibarıyla geçerli olacağını belirtmek suretiyle bildirilir.

Karşılıklı yardım

MADDE 32- (1) Taraf Ülkeler, yetkili idareleri vasıtasıyla birbirlerine Menşe İspat Belgelerinin geçerliliklerinin ve bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olur.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 33- (1) İthalatçı ülke yetkili idareleri, Menşe İspat Belgesinin sonradan kontrolünü talep edebilir.

(2) İthalatçı ülke yetkili idaresi, ihracatçı ülke yetkili idaresince verilen Menşe İspat Belgesinin gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri sonradan kontrol talebi ile vizeyi yapan ihracatçı ülke yetkili idaresine geri gönderir.

(3) İthalatçı ülke yetkili idareleri Menşe İspat Belgesi ve faturayı yahut bu belgelerin birer kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin yetkili idarelerine geri gönderir. Menşe İspat Belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

(4) Sonradan kontrol işlemleri veya eldeki başka bilgilerden bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edildiğinin anlaşılması durumunda gümrük idaresi, resen veya Taraf Ülkenin talebi üzerine inceleme yapar ya da bu tür bir ihlalin belirlenmesi ve önlenmesine yönelik olarak ivedi bir inceleme başlatır.

Sonradan kontrol işlemleri

MADDE 34- (1) Menşe İspat Belgesinin kontrol talebi, bu belgelerin Bakanlığa (ilgili bölge müdürlüğüne) gönderilmesi suretiyle yapılır.

(2) Menşe İspat Belgesinin kontrol talebi; belgenin arkasında yer alan doğruluğun kontrolü istemi bölümünün, kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili idaresinin adı ve açık posta adresi, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılarak doldurulması suretiyle yapılır.

(3) Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol talebinin incelenmesi

MADDE 35- (1) Kontrol, ihracatçı ülke yetkili idaresi tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülke yetkili idaresi, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(2) İhracatçı ülke yetkili idareleri Menşe İspat Belgesinin kontrol sonucunu belgenin arkasında yer alan kontrolün sonucu bölümünü aşağıdaki şekilde doldurmak suretiyle belirtir:

- Birinci veya ikinci açıklamalardan uygun olanın önündeki kutucuğa (x) işareti konur.
- Kontrolü yapan yetkili idaresinin adı ve kontrol tarihi yazılır.
- Okunabilir mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 36- (1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili idaresi, kontrol sonucundan en kısa zamanda haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin Taraf Ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilir.

(3) 8 inci madde kapsamında kümülasyon uygulandığı hallerde, kontrol sonuçlarına ithal edilen girdilere eşlik eden Menşe İspat Belgesinin bir örneği de eklenir.

(4) Gümrük idaresi, kontrol sonucunun beklenmesi süresinde söz konusu ürünlere tercihli muamele uygulanmasını askıya almaya karar verirse ürünlerin gerekli görülen ihtiyati tedbirlere bağlı olarak serbest bırakılmasını ithalatçıya önerir. Bu önerinin kabulü halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın kanuni vergisi ile tercihli vergisi arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır. Sonradan kontrol amacıyla gönderilen belgelerin, ihracatçı ülke yetkili idaresince doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

(5) Makul şüphe durumlarında, on ay içinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin gerçek menşesinin tespitine imkân verecek ölçüde yeterli bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke yetkili idareleri, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Protokol hükümlerinin uygulanmasını reddeder.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 37- (1) Bu Yönetmelik esasları çerçevesinde yapılacak uygulamada meydana gelecek tereddüt ve anlaşmazlıklar, bu Yönetmeliğe ilişkin işlemlerin yürütülmesiyle görevli kuruluşlarca Bakanlığa (Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne) iletilir.

(2) Bu tereddüt ve anlaşmazlıklardan 33 ila 36 ncı maddelerde belirtilen sonradan kontrol işlemlerine ilişkin olup Taraf Ülkeler yetkili idarelerince kendi aralarında çözümlenemeyenler veya 1 inci maddede belirtilen Anlaşmanın yorumlanmasında ortaya çıkan sorunlar Anlaşmanın 28 inci maddesi uyarınca Ticaret Müzakereleri Komitesine sunulur.

(3) Tatmin edici bir çözüme varılamaması halinde, etkilenen Taraf, Ticaret Müzakereleri Komitesine başvurarak sorunun çözümü için geçici bir alt komite kurulmasını talep edebilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Cezalar

MADDE 38- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiiller hakkında, 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile yürürlükteki ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Serbest bölgeler

MADDE 39- (1) Yetkili gümrük idaresi, nakliyeleri esnasında bir serbest bölgeyi kullanan ve bir Menşe İspat Belgesi kapsamında ticarete konu olan eşyanın başka eşyayla değiştirilmemesinin veya hasara uğraması ve bozulmasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamasının temini konusundaki her türlü tedbiri alır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak, Taraf Ülkelerden biri menşeli herhangi bir ürün, bir Menşe İspat Belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal edildiği ve bir işçilik veya işlemden geçirildiği takdirde, tatbik edilmiş olan işçilik veya işlemin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması koşuluyla, ihracatçının talebi üzerine yeni bir Menşe İspat Belgesi, ilgili gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar tarafından düzenlenir.

Transit haldeki veya antrepodaki eşyaya ilişkin geçici hükümler

MADDE 40- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olan ve Protokolün yürürlüğe girdiği tarihte transit halinde olan ya da antrepolarda veya serbest bölgelerde geçici depolanan eşyaya, ithalatçı ülkenin gümrük idaresine söz konusu tarihten itibaren dört ay içinde, eşyanın 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde doğrudan nakledilmiş olduğunu gösteren belgelerle beraber ihracatçı ülkenin gümrük idaresince sonradan verilmiş bir Menşe İspat Belgesinin sunulması kaydıyla tercihli rejim uygulanabilir.

Diğer hususlar

MADDE 41- (1) Bu Yönetmelikte yer almayan hususlar hakkında Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 42- (1) Bu Yönetmelik 1/7/2022 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 43- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

[Eki için tıklayınız.](#)